

Oponentský posudek disertační práce na 1.LF Univerzity Karlovy v Praze

Název disertační práce:

Nové operační řešení u morbus Perthes pomocí anteromediální redukční osteotomie hlavice

Oponent: Doc. MUDr. Vojtěch Havlas, PhD.

Autor práce: MUDr. Michal Burian

Studijní program: Experimentální chirurgie

Školitel: Prof. MUDr. Pavel Dungal, DrSc.

Úvod

Disertační práce doktoranda MUDr. Michala Buriana je sepsána na celkem 105 stranách, vč. obsahu a seznamu literatury, přičemž vlastní text práce zaujímá 86 stran. Práce obsahuje bohatou obrazovou a doplňkovou dokumentaci, a to jak vlastní, tak převzatou (celkem 48 obrázků a 4 tabulky). Práce obsahuje podle požadavků OR také souhrn, a to jak v českém, tak anglickém jazyce.

Problematika

Autorova disertační práce se zabývá problematikou nových operačních možností při terapii Calvé-Legg-Perthesovy choroby u dětí. Jedná se o onemocnění, které při nevhodné léčbě může vést k imobilitě až invaliditě pacienta ve vyšším věku, s nutností opakovaných operací a nezdědky časného provedení náhrady kyčelního kloubu v patologickém terénu kyčle, poškozené tímto onemocněním. Z tohoto pohledu je daná práce svým zaměřením velmi přínosná, aktuální a s jasným dopadem do klinické praxe.

Hodnocení práce

Předložená práce velmi detailně pojednává o problematice Perthesovy choroby a její léčbě. V první části práce autor na stranách 13 – 56 popisuje současný stav problematiky řešené oblasti, velmi pěkně popisuje historii a vývoj, patofyziologii a anatomické aspekty daného onemocnění a shrnuje současný přístup k diagnostice a terapii, vč. terapie operační. V závěru této přehledové úvodní části autor naznačuje současné trendy operační léčby. Jedním z nich je autorem hodnocená redukční osteotomie hlavice femuru (autor terminologicky pro tento typ operace užívá zkratku AWRO – viz pozn. dále).

V další části práce autor popisuje na stranách 58-91 vlastní výsledky vědecké práce. Autor svoji práci dělí na dvě části - klinickou a experimentální. Klinická část řeší hodnocení radiologických a klinických výsledků po redukční osteotomii hlavice femuru provedených v minulosti na mateřském ortopedickém pracovišti autora ve střednědobém intervalu

sledování. Experimentální část popisuje autorem provedený experiment, spočívající v kadaverozní preparaci a určení topografie cévního zásobení hlavice femuru v souvztažnosti k technice prováděné operace hlavice femuru, a především ve vztahu k rizikům dalšího poškození cévního zásobení hlavice femuru.

Na začátku popisu vlastních výsledků, ve shodě s didaktickými doporučeními pro doktorskou vědeckou práci, autor stanovuje na str. 57 pracovní hypotézy, které v samém závěru práce následně zpětně hodnotí a reflektuje. Hypotézy jsou rozděleny zvlášť pro klinickou a zvlášť pro experimentální část práce.

Klinická část pracuje se třemi základními hypotézami: 1/ AWRO vede k úpravě tvaru hlavice femuru; 2/AWRO vede ke zmenšení mediolaterálního průměru hlavice femuru; 3/ Po operaci dochází ke zlepšení Harris Hip Score ve střednědobém horizontu.

Pro experimentální část práce autor vyslovuje následující hypotézy: 1/ Vzdálenost ramus profundus a. circumflexa femoris medialis od malého trochanteru bude vypovídat o míře rizika osteotomie mediální části krčku femuru; 2/ Existuje vztah mezi ramus piriformis a. glutea inferior a m. piriformis. 3/ Mediální Weitbrechtovo retinakulum se u AWRO prodlužuje.

Autor dochází na základě podrobné analýzy výsledků k závěrům, že pro obě části práce (klinickou i experimentální) dochází k potvrzení všech zprvu vyslovených hypotéz. Svě závěry koreluje s nálezy jiných autorů v diskusi, která je vhodně vedena a formulována pro obě části této vědecké práce.

Po formální stránce mám k autorovi několik drobných připomínek k textovým formulacím:

- správným a většinou tuzemských i zahraničních autorů používaným názvem popisovaného onemocnění je morbus „Calvé Legg Perthes“, nikoli méně vžitý název „Legg Calvé Perthes“, dokladem tohoto tvrzení je mj. obsáhlá monografie školitelova; k této poznámce se váže také nesourodá terminologie, viz obr. 5 – „klasifikace CLP podle Catteralla“ (ve zbylém textu je však užíváno LCP);
- použití zkratky AWRO (první zmínka o této použité zkratce je na str. 54) - z didaktického pohledu by bylo vhodnější pro lepší přehlednost čtenáře buď uvést správný anglický základ této zkratky (Anterior wedge reduction osteotomy?), anebo používat zkratku vycházející z českého názvu tohoto typu operace, jak je popsáno v textu;
- formulace „dětský kyčel“ (viz str. 13) nepovažuji po stránce českého jazyka za šťastnou;
- nesprávná formulace „Tyto kritéria“, viz str. 25;
- věta „Děti redirekční panovní osteotomií s varizací proximálního femuru“ nedává smysl, viz str. 25 dole, zřejmě jde o tiskovou chybu;
- od str. 57 a dále v textu – chybně „Weibrachtovo“ namísto „Weitbrechtovo“ ligamentum.

Poznámky shrnuté v odstavci výše jsou však spíše formálního charakteru a nesnižují celkovou vysokou vědeckou úroveň předložené disertační práce. Pro další publikační aktivitu autora doporučuji v tomto smyslu korektiv, resp. doporučuji zvážit provedení oprav formou korektury textu ve finální elektronické podobě práce před její archivací.

Je nutné podotknout, že obě části autorovy vlastní práce (zvláště pak její experimentální část) je podle mého názoru vedena velmi precizně a do detailu, s přímou souvztažností k řešené klinické problematice a s předpokládaným dopadem do praxe.

Dotazy na autora

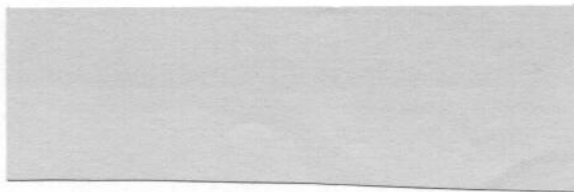
1. *Je zvyklostí pracoviště autora v případě indikace k provedení redirekční Salterovy osteotomie VŽDY současně provádět varisaci femuru, jak je uvedeno na str. 25?*
2. *Jaká jsou na základě autorovy nabyté zkušenosti z této vědecké práce vhodná indikační kritéria k provedení redukční osteotomie hlavice femuru?*
3. *Došlo v kontextu závěrů klinické i experimentální části této vědecké práce k úpravě zvyklostí, popř. indikačního schématu na mateřském pracovišti autora?*

Závěr

Předložená práce má vyhovující odbornou a grafickou úroveň a lze ji považovat za vědecky velmi přínosnou. Mohu konstatovat, že práce ve své výsledkové části shrnuje dosažené cíle, které si autor stanovil na počátku a hodnotí zprvu vyslovené hypotézy. Domnívám se, že práce svým rozsahem i obsahem naplňuje požadavky na disertační práci doktorského studia v oboru Experimentální chirurgie a doporučuji ji k obhajobě. Drobné formální nedostatky práce nepovažuji za překážku připuštění k obhajobě disertace.

Předložená disertační práce prokazuje předpoklady autora k samostatné vědecké práci a k udělení titulu „PhD.“ za jménem a naplňuje ustanovení § 72, odst. 3 Zákona č. 111/1998 o vysokých školách, a proto z tohoto pohledu doporučuji připuštění autora práce MUDr. Michala Buriána k obhajobě titulu „PhD.“ na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

V Praze, dne 20.8.2017

Doc. MUDr Vojtěch Havlas, PhD.
Klinika dětské a dospělé ortopedie a traumatologie
2. LF UK v FN v Motole
V Úvalu 84, 150 06, Praha 5, Motol
Tel: 224432852, 2801, fax: 224432820
Email: vojtech.havlas@lfmotol.cuni.cz